

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Cdo/178/2022  
Identifikačné číslo spisu: 5720204384  
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2024  
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:5720204384.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. V., narodeného B. zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Mejstříkom, Martin, E. B. Lukáča 2, proti žalovanej Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, IČO: 00166073, o zaplatenie nemajetkovej ujmy a náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/68/2020, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 9Co/115/2021, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 9Co/115/2021 v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a v časti výroku o trovách odvolacieho konania z r u š u j e a v e c m u v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. augusta 2021 č. k. 10C/68/2020-181 podľa ust. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej cit. zák.), vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu škody 2.400,36 eura spolu s 5% úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 19. 05. 2020 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy 4.140 eur, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol (II.), žalobcovi priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu (III.). Ďalej rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že žalobca sa proti žalovanému domáhal zaplatenia 5.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy spolu s úrokom z omeškania a 2.543,20 eura titulom náhrady škody taktiež s príslušným úrokom z omeškania podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

1.2. Svoje nároky odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa zo 16. 04. 2017 mu bolo vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, a to svojej manželky, voči ktorému uzneseniu podal sťažnosť, pretože skutku sa nedopustil. Okresná prokuratúra jeho sťažnosť zamietla ako nedôvodnú. Dňa 15. 04. 2017 o 11,55 hod. bol zadržaný a od tohto momentu mu bola obmedzená osobná sloboda a

následne na základe návrhu prokurátora bol Okresným súdom Martin dňa 18. 04. 2017 vzatý do väzby podľa ust. § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. pre dôvodnú obavu, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti s tým, že sudca pre prípravné konanie zamietol jeho žiadosť o nahradenie väzby peňažnou zárukou, jeho písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka a neprijal ponúkané prevzatie záruky dôveryhodnou osobou. Na základe jeho sťažnosti krajský súd uznesenie okresného súdu zrušil, prepustil ho na slobodu a väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a súčasne mu uložil obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov na verejnosti a v domácom prostredí a uložil mu povinnosť podrobiť sa ambulantnému protialkoholickému liečeniu. Navyiac mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze úmyselne sa priblížiť k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 m, v zákaze zdržiavať sa v blízkosti jej obydľia, v zákaze v akejkoľvek forme kontaktovať poškodenú, vrátane elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami. Jeho žiadosť o nahradenie väzby prevzatím záruky dôveryhodnej osoby bola pritom zamietnutá, takisto ako aj žiadosť o nahradenie písomným sľubom a nahradenie väzby peňažnou zárukou. Obmedzenie osobnej slobody trvalo od 15. 04. 2017 do 26. 04. 2017 a následne po prepustení z väzby mu boli uložené povinnosti obmedzenia, ktoré ho obmedzovali v obvyklom spôsobe života a zamedzili mu výkon práce. Následne uznesením okresnej prokuratúry zo 14. 12. 2017 bola trestná vec postúpená na prejednanie Okresnému úradu v Martine, odbor všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky prípravného konania ukázali, že nejde o zločin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu. Uvedený úrad rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. 04. 2018 rozhodol o zastavení konania vo veci tohto priestupku.

1.3. Žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako aj zaplatiť nemajetkovú ujmu, avšak jeho žiadosť bola vyhodnotená ako nedôvodná. Je zrejmé, že žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla začatím trestného stíhania, vznesením obvinenia voči jeho osobe, jeho zadržaním ešte pred vznesením obvinenia a v súvislosti s rozhodnutím o väzbe. Súčasne uplatnil aj nárok na trovy právneho zastúpenia, ktoré vynaložil prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu v priestupkovom konaní, ktoré bolo vyvolané uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry, ktorým vec postúpila na prejednanie a rozhodnutie priestupkového orgánu.

1.4. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že väčšina z nich nebola vynaložená účelne, a že boli nesprávne vyúčtované a pokiaľ ide o väzbu, že by si ju žalobca zaviniel sám. Konštatoval, že k zadržaniu žalobcu, k vzneseniu obvinenia voči nemu a vzatiu do väzby viedlo predovšetkým účelovo podávané trestné oznámenie jeho bývalej manželky, v ktorom ho obvinila zo skutkov, ktoré sa nikdy nepreukázali, ako to vyplýva z rozhodnutia okresného úradu. Bývalá manželka žalobcu bola rozsudkom z 03. 12. 2018 uznaná za vinnú zo zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dva roky a bola jej uložená povinnosť nahradiť žalobcovi ako poškodenému škodu z titulu bolestného, ktorého trestného činu sa dopustila dvomi skutkami, a to 10. 03. 2017, keď po predchádzajúcej hádke zobrala nôž a pristúpila k manželovi a priložila nôž špičkou k jeho krku so slovami „ja ťa raz zapichnem“, potom nôž sňala z krku a 15. 04. 2017 okolo 07,00 hod. napadla manžela s nožom o dĺžke čepele 11 cm a pichla ho v oblasti ľavej lopatky, čím mu spôsobila drobnú ranu s dobou liečenia v trvaní 3 až 6 dní, čím sa potvrdilo tvrdenie žalobcu, že 15. 04. 2017 síce mali manželka konflikt, avšak bola to práve manželka žalobcu, ktorá ho bodla nožom v oblasti ľavej lopatky, následne na čo oznámil jej konanie polícii, ktorá ju požiadala o vysvetlenie a riešila jej následné účelové trestné oznámenie. Žalobca sa k svojej trestnej činnosti nikdy nepriznal, trestné oznámenie manželky označoval za účelové, v snahe vyhnúť sa postihu za skutok, ktorého sa dopustila predtým ako na ňu žalobca podal oznámenie polícii, ktorú aj v ranných hodinách privolať, čomu žiadny orgán činný v trestnom konaní nevenoval náležitú pozornosť. Zavinenie žalobcu na vznesení obvinenia a následnom vzatí do väzby nemožno vidieť v tom, že pri zadržaní bol pod vplyvom alkoholu, že konflikty s manželkou priznával, aj keď nie v takom rozsahu a v takej intenzite, ktoré by zakladali podozrenie pre spáchanie trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Žalobca bol vzatý do väzby z dôvodu, že v prípade nevzatia do väzby by v trestnej činnosti mohol pokračovať. Trestná činnosť žalobcovi nikdy nebola preukázaná a v priestupkovom konaní sa nakoniec nepreukázal ani skutok, ktorý mu bol kladený za vinu. Súd sa preto nestotožnil s názorom žalovaného, že by si žalobca bol zaviniel vznesenie obvinenia a najmä vzatie do väzby sám.

1.5. Ďalej mal za to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení

obvinenia má rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineného, pretože právoplatnosťou rozhodnutia o postúpení veci inému orgánu trestné konanie končí, čiže zanikajú účinky vznesenia obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa súčasne z tohto dôvodu stáva bezpredmetným. Postúpenie veci inému orgánu z dôvodu, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, súčasne znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia (II. ÚS 25/2011).

1.6. Pretože žalobca si nezavinil ani väzbu a došlo k naplneniu predpokladov na náhradu škody podľa ust. § 8 ods. 3 písm. c) citovaného zákona, má právo na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená aj rozhodnutím o väzbe. Trovy obhajoby, tak ako boli vyčíslené v listine nazwanej „Uplatňovanie trov obhajoby“ považoval súd všetky úkony uvádzané pod bodom 1 až 19 za žalobcom preukázané, keďže vyplývali z pripojeného trestného spisu, resp. žalobca v priebehu konania k nim predložil dôkazy. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného, že ich prevažná väčšina bola neúčelná a nebol dôvod, aby sa obhajca zúčastňoval všetkých vyšetrovacích úkonov, akými boli napr. výsluchy svedkov a pod., pretože právo obvineného na obhajobu je dané v ust. § 34 ods. 1 Trestného poriadku a patrí medzi základné zásady trestného konania podľa ust. § 2 ods. 9 Trestného poriadku a obhajca mal právo uskutočňovať všetky úkony, ktoré mu umožňuje Trestný poriadok, najmä v zmysle ust. § 44 ods. 2 Trestného poriadku, pričom právo na obhajobu je navyše ústavným právom. Preto považoval za nemiestne skúmať, či účasť obhajcu v prípravnom konaní, pri výsluchu toho ktorého svedka bola alebo nebola dôvodná, rovnako či bola alebo nebola dôvodná jeho účasť pri úkonoch súdu, resp. či obhajca predkladal dôkazy orgánom činným v trestnom konaní, tak ako to nakoniec vyplynulo zo spisu a bolo preukázané. Obhajca si správne vyúčtoval aj cestovné náklady a náhrady za stratu času pri ceste na neverejné zasadnutie krajského súdu pri rozhodovaní o väzbe. Spolu takto trovy obhajoby predstavovali 2.314,94 eura, pričom je zrejme, že žalobca ich obhajcovi aj zaplatil 16. 02. 2020, čím došlo k zmenšeniu majetkovej podstaty žalobcu úhradou trov obhajoby v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a nezákonným rozhodnutím o väzbe.

1.7. Súčasne má žalobca aj právo na náhradu trov, ktoré mu vznikli právnym zastúpením v priestupkovom konaní, keďže nebolo vyvolané individuálnym oznámením nejakej osoby, ale rozhodnutím prokurátorky, ktorá dôkaznú situáciu vyhodnotila tak, že sa síce stal skutok, ale nie je trestným činom, avšak mohol by byť priestupkom. Aj trovy právneho zastúpenia v priestupkovom konaní boli vyúčtované správne v súlade s ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Súčasne si žalobca podľa § 16 ods. 4 uplatnil aj nárok na 5% úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom ministerstvo spravodlivosti mu oznámilo, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, pričom výška úroku z omeškania zodpovedá limitu uvedenému v ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. k 19. 05. 2020, v ktorom smere taktiež považoval žalobu za dôvodnú, a preto jej v tejto časti vyhovel.

1.8. Žalobca si uplatnil aj nárok podľa § 17 ods. 2, 3, 4 citovaného zákona na odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže vedenie trestného stíhania proti žalobcovi sa nakoniec ukázalo ako nedôvodné a nezákonné, spôsobilo jeho dlhodobý stres, ktorému bol vystavený od zadržania 15. 04. 2017 do 16. 01. 2018, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie prokurátorky o postúpení veci do priestupkového konania. Následne však bol v roku 2018 žalobca vystavený ďalšej právnej neistote v súvislosti s prebiehajúcim priestupkovým konaním voči nemu. Ďalej mal za to, že z trestného spisu síce vyplynulo, že bol pre priestupky opakovane stíhaný, naposledy v roku 2016, za čo mu bola uložená bloková pokuta, ako aj to, že v minulosti už bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Tv/1/13, ktoré odsúdenie bolo ale zahladené a predtým bol stíhaný vojenskou obvodovou prokuratúrou, pričom jeho trestné stíhanie bolo podmienene zastavené a v skúšobnej dobe sa osvedčil, teda jeho predchádzajúce odsúdenia alebo postihy boli zahladené. V období, keď došlo k trestnému stíhaniu žalobcu však tento riadne pracoval ako kamionista, čo vylučovalo systematické - dennodenné požívanie alkoholických nápojov. Na druhej strane jeho manželstvo sa dostalo do krízy, čo nakoniec vyústilo do konfliktu 15. 04. 2017, pričom situácia v manželstve by zrejme viedla aj tak k rozvodu a následnému rozhodovaniu o právach a povinnostiach k maloletému synovi, avšak trestné stíhanie žalobcu, jeho väzba a zákazy, ktorým bol vystavený na základe rozhodnutia krajského súdu, teda dohľadu probačného a mediálneho úradníka, zákazu konzumovať alkoholické nápoje a povinnosti podrobiť sa ambulantnému protialkoholickému liečeniu, ale najmä obmedzenie spočívajúce v zákaze

priblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 m a zdržiavať sa v blízkosti jej obydľia, kde sa v tom čase samozrejme pri matke zdržiaval jeho maloletý syn, nesporne zo dňa na deň pretrhlo puto medzi otcom a synom a táto situácia podľa vykonaného dokazovania, výpovedí svedkov, žalobcu bolestne zasiahla. K jeho duševnému pokoju neprispievali ani zvedavé reakcie okolia, ktorým bol pochopiteľne vystavený. Preto mal súd za to, že je na mieste odškodniť ujmu, ktorá žalobcovi nastala v dôsledku nezákonných rozhodnutí a vo vznesení obvinenia a o väzbe v priebehu nezákonne vedeného trestného konania voči nemu aj v peniazoch. Žalovaná strana síce namietala neprimerane vysokú požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur, avšak trestné konanie proti žalobcovi trvalo od 15. 04. 2017 do právoplatného rozhodnutia o postúpení veci 276 dní, z toho žalobca 12 dní strávil vo väzbe a následne po dlhšej dobe bol prepustený z väzby, vylúčený z užívania bytu, vylúčený zo styku so synom, ktorý zostal u matky. Náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur v prepočte na počet dní trestného stíhania, z ktorých 12 dní bola obmedzená osobná sloboda žalobcu, predstavuje 5.000 eur sumu 18,12 eura denne, ktorá suma vzhľadom na životné obmedzenia, ktorým bol žalobca vystavený (a súd bol presvedčený), stres nimi spôsobený, ktorý našiel odozvu aj v zhoršení zdravotného stavu žalobcu, sa mu nejavila ako neprimerane vysoká, vychádzajúc aj z rozhodovacej praxe, kde náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch sa pohybuje od 11 až do 20 eur, v prípade nezákonne vedeného trestného stíhania, poukazujúc na rozhodnutia konkrétnych súdov. S prihliadnutím na cenový vývoj od vydania uvádzaných rozhodnutí a s prihliadnutím na skutočnosť, že väzba žalobcu trvala len 12 dní, no na druhej strane s prihliadnutím na skutočnosť, že počas celej doby trestného stíhania sa žalobca musel podrobovať obmedzeniam, ale aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v minulosti opakovane porušoval zákon, dospel súd k presvedčeniu, že primeraným odškodnením pre neho je odškodnenie v sume 15 eur za deň, čo pri 276 dňoch vedeného trestného stíhania predstavuje 4.140 eur, v ktorej sume priznal odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch a vo zvyšku uplatneného nároku istinu, ale aj úroky z omeškania, žalobu žalobcu zamietol. K istine náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi nepriznal požadované úroky z omeškania, pretože tento nárok mu vznikol až rozhodnutím súdu, a teda s jej uspokojením žalovaný v omeškaní nebol.

1.9. O trovách konania rozhodol vychádzajúc z čl. 4 ods. 1 CSP podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, teda ako keby bol v celom rozsahu úspešný. Neúspech žalobcu v časti náhrady škody a úrokov z omeškania, ktoré žalobca požadoval priznať z náhrady nemajetkovej ujmy za obdobie do rozhodnutia súdu, považoval popri priznanom plnení za neúspech nepatrný a pokiaľ ide o neúspech v časti priznanej nemajetkovej ujmy, vychádzal zo skutočnosti, že v tomto prípade rozhodnutie výrazne záviselo od jeho úvahy, ktorá sa len rámcovo mohla odvíjať od ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona a judikatúry v obdobných prípadoch.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného proti výroku I., III., IV., rozsudkom z 28. apríla 2022 sp. zn. 9Co/115/2021 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., III. potvrdil; vo výroku II., odvolaním nenapadnutom, ponechal nedotknutý; a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca od začiatku trestného konania tvrdil, že 15. 04. 2017 v ranných hodinách ho manželka napadla nožom a pichla ho ním do ľavej lopatky, v dôsledku čoho privolať hliadku polície, ktorá ranu zdokumentovala, pričom až následne manželka po tom, čo za ňou prišla polícia kvôli vysvetleniu, podala na neho vykonštruované trestné oznámenie za skutok, ktorý od začiatku popieral. Zo spisového materiálu ďalej jednoznačne vyplýva, že uvedenými tvrdeniami žalobcu sa vyšetrovateľ, prokurátor, ani súdy rozhodujúce o väzbe nezaoberali, napriek tomu, že ich pri výpovediach uvádzal, čím porušili základnú zásadu trestného konania, t. j. s rovnakou starostlivosťou objasniť okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku). Vychádzajúc z uvedeného neobstojí tvrdenie žalovaného, že si žalobca väzbu, resp. vznesenie obvinenia spôsobil sám, a preto nemá nárok na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy, ani že škoda, resp. nemajetková ujma nevznikla v príčinnej súvislosti s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, ale v dôsledku trestného oznámenia manželky, v ktorej súvislosti sú tvrdenia žalovaného o objektívnych skutočnostiach týkajúcich sa predchádzajúceho spôsobu života a konania žalobcu pre posúdenie zavinenia nepodstatné.

2.2. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k ďalšej odvolacej námietke žalovanej krajský súd doplnil, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, aké trovy konania, konkrétne trovy právneho

zastúpenia vznikli žalobcovi v trestnom konaní v súvislosti so vznesením obvinenia a rozhodnutím o väzbe, ako aj v priestupkovom konaní, pričom z odôvodnenia rozsudku vyplýva, aké úkony a v akej výške boli súdom priznané. Vychádzané bolo z Uplatnenia trov obhajoby v trestnom konaní a v priestupkovom konaní, vystavených faktúr a výpisu z účtu právneho zástupcu potvrdzujúceho ich zaplatenie žalobcom na jeho účet, vo vzťahu k čomu je poukazovanie na iný variabilný symbol žalovaným bezpredmetné. Správnosť vyúčtovania zisťoval súd na pojednávaní pri oboznamovaní sa s trestným a priestupkovým spisom, o ktorých pripojenie za týmto účelom požiadal žalobca, pričom žalovaný, ktorý sa pojednávania zúčastnil, uvedený postup súdu nenamietal, keď z Uplatnenia trov obhajoby jednoznačne vyplýva, o aké sa jedná, a teda, z akých konkrétnych listín trestného spisu vyplývajú, a preto postupom súdu nebola porušená zásada rovnosti strán vykonávaním dôkazov bez návrhu niektorej zo strán. Právo žalobcu dať sa zastúpiť aj v priestupkovom konaní pritom jednoznačne vyplýva z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, ako aj § 17 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok). Súd prvej inštancie sa pritom s účelnosťou úkonov právnej služby vysporiadal vo svojom odôvodnení, pričom žalovaný ani len netvrdil, nieto preukazoval, ktoré trovy právneho zastúpenia a z akého dôvodu boli vynaložené neúčelne. Súd správne priznal žalobcovi náhradu trov priestupkového konania aj z dôvodu, že podkladom na začatie konania o priestupku bolo právoplatné uznesenie prokuratúry o postúpení veci (§ 67 ods. 2 z. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch), ktoré bolo následne rozhodnutím správneho orgánu o zastavení konania fakticky zrušené, nakoľko spáchanie skutku nebolo žalobcovi preukázané.

2.3. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k ďalšej odvolacej námietke žalovanej krajský súd doplnil, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu vyplývajú rozhodné skutočnosti, na základe ktorých priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške, ktorá predstavovala 15 eur za deň, čo pri 276 dňoch vedeného trestného stíhania na základe nezákonného obvinenia, vrátane 12 dní väzby predstavovala 4.140 eur, z čoho je jednoducho rozčleniteľná aj výška nároku nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu 180 eur (15 eur x 12 dní), pričom neprekročila ani limity stanovené v § 17 ods. 4 citovaného zákona, t. j. výšku náhrady poskytovanej osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa § 6 z. č. 215/2006 Z. z. (50-násobok minimálnej mzdy za rok 2017 vo výške 435 eur predstavujúcej 21.750 eur), keď skutočnosti uvádzané žalovaným o neprimeranosti priznaného nároku zostali v pozícii ničím nepodložených tvrdení, takisto ako aj ním uvádzané skutočnosti, že príčinou pretrhnutia puta medzi otcom a synom boli aj konflikty v rodine a o nevytlúčení systematického dennodenného požívania alkoholických nápojov, keďže uvedené z vykonaných výsluchov svedkov nevyplýva. Súd pritom zo zhoršeného zdravotného stavu žalobcu pri určení výšky nemajetkovej ujmy nevychádzal, keďže aj keď sa mu výška nemajetkovej ujmy 5.000 eur v prepočte na počet dní trestného stíhania, z ktorých 12 dní bola obmedzená osobná sloboda žalobcu, t. j. 18,12 eura denne nejavila ako neprimerane vysoká, pri svojom rozhodovaní túto znížil na 15 eur porovnaním rozhodovacej praxe s prihliadnutím na skutočnosť, že počas celej doby trestného stíhania sa žalobca musel podrobovať obmedzeniam, ktoré vyplývali z uznesenia krajského súdu, ale aj vzhľadom na skutočnosť, že v minulosti opakovane porušoval zákon, a preto mu priznal ako odškodnenie nemajetkovej ujmy sumu 4.140 eur a vo zvyšku uplatneného nároku, ale aj čo do úrokov z omeškania, žalobu zamietol.

2.4. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalovaného, či už v prvoinštančnom alebo v odvolacom konaní krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania, keďže v časti nároku na náhradu škody a úrokov z omeškania bol žalobca úspešný v prevažujúcej časti, pretože žalovaný bol úspešný len čo do sumy 142,84 eura, čo pri žalovanej istine 2.543,20 eura predstavuje 5,62%-ný úspech v spore. V prevažujúcej časti bol úspešný žalobca aj čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže bol úspešný čo do jeho základu, pretože jeho výška závisí od úvahy súdu, ktorú nemohol nijako predvídať, lebo to objektívne nie je možné. Žalovaný bol úspešný len čo do úroku z omeškania z tohto nároku, ktorý pri desiatich mesiacoch od podania žaloby do rozhodnutia predstavoval 172,5 eura pri priznanej sume 4.140 eur, čo predstavuje 3,99%-ný úspech v spore (172,5 eura + 4.140 eur = 100%-ný úspech, 1% = 43,13 eura, 172,5 : 43,13 = 3,99%).

2.5. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi ako plne úspešnému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu vo vzťahu k nároku na náhradu škody, ako aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a 421 ods. 1 písm. a), b) CSP.

3.1. Dovolateľka ako právne otázky, ktoré odvolací súd vyriešil nesprávne, resp. s ktorými sa zákonom predpokladaným spôsobom, napriek ich nastoleniu v odvolaní, nevysporiadal, uviedla: 1/ právnu otázku posúdenia zavinenia trestného stíhania žalobcom, keďže odvolací súd nesprávne apriori vylúčil zavinenie trestného stíhania ako dôvod pre vylúčenie vzniku nároku na náhradu škody, v dôsledku čoho sa odmietol zaoberať ne/zákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia s ohľadom na osobitné okolnosti veci vymedzené žalovanou - § 421 ods. 1 písm. a) CSP; 2/ právnu otázku posúdenia zavinenia väzby žalobcom s ohľadom na osobitné okolnosti veci, osobu žalobcu a predchádzajúce odsúdenia - § 421 ods. 1 písm. b) CSP; 3/ právnu otázku primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, a to konkrétne v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, pretože priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy nie je v súlade s platnými a účinnými vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi aj iné finančné kompenzácie (zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. predchádzajúce právne predpisy), súdnou praxou, relevantnými rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a zásadou spravodlivého zadosťučinenia - § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.2. K porušeniu práva na spravodlivý proces a dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka uviedla, že žalovaná vzniesla v konaní konkrétnymi skutočnosťami (nadmerná konzumácia alkoholu, použitie fyzického násillia proti inej osobe) podloženú námietku, že žalobca si začatie trestného stíhania zavinił sám, čím je vylúčený vznik jeho prípadného práva na náhradu škody od štátu. Trestné oznámenie bolo podané pani V. účelovo, avšak v čase jeho podania orgány činné v trestnom konaní de facto nemali inú zákonnú možnosť ako začať voči žalobcovi trestné stíhanie s prihľadnutím na skutkové okolnosti pred vznesením obvinenia, ktoré počas tohto konania žalovaná zdôrazňovala v spojitosti s posúdením otázky zavinenia. Odvolací súd (a pred ním súd prvej inštancie) sa však nedostatočne vysporiadal so žalovanou konkretizovanými skutočnosťami dotýkajúcimi sa osoby žalobcu, ktoré predstavovali zavinenie. Odvolací súd tak k žalovanou vznesenej námietke o absencii riadneho odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu zavinenia vznesenia obvinenia žalobcom, ako ani k samotnej námietke o vylúčení práva žalobcu na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a trestným stíhaním z dôvodu zavinenia trestného stíhania žalobcom, nezaujal žiadne relevantné stanovisko. Žalovaná v rámci odvolacieho konania vzniesla aj námietku zavinenia väzby žalobcom. Žalovanou jasne špecifikované okolnosti viažuce sa k osobe žalobcu, jeho správaniu a konaniu pred vzatím do väzby, podľa názoru žalovanej dostatočným spôsobom odôvodňovali záver, že žalobca svojím predošlým spôsobom života ako aj správaním (konaním) predchádzajúcim rozhodovaniu o väzbe založil dôvodnú obavu, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), čím došlo k naplneniu negatívnej podmienky uvedenej v § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zavinení väzby žalobcom. Aj v tejto súvislosti sa odvolací súd v bode 7 odôvodnenia napadnutého rozsudku obmedzil iba na odkaz na incident zo dňa 15. 04. 2017 a potom porušenie zásady podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Napokon však ani námietkou zavinenia väzby sa odvolací súd žiadnym spôsobom nezaoberal, a to napriek tomu, že mala pre rozhodnutie vo veci zásadný význam. Žalovaná v odvolaní namietala, že nie je možné z jeho obsahu bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, v akej konkrétnej výške žalobcovi mala škoda (nemajetková ujma) vzniknúť, v príčinnej súvislosti s tým - ktorým samostatným právnym titulom. Odvolací súd túto námietku žalovanej aj bez výslovného vyjadrenia považoval za relevantnú, keď žalovanej ozrejmil, aká nemajetková ujma mala vzniknúť, v príčinnej súvislosti s tým - ktorým samostatným právnym titulom. Pri majetkovej škode však odvolací súd na túto námietku nereagoval a žalovanej vôbec nezrejmil, čo - ktorý zásah bol príčinou vzniku majetkovej škody na strane žalobcu a v akom rozsahu. Odvolací súd vôbec nereagoval na námietku žalovanej, že súd prvej inštancie na vec neaplikoval § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. čo malo za následok, že súd dokazovanie obmedzil iba na zistenie, či sa obhajca úkonov právnej služby zúčastnil a ako dlho trvali. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj právo na náhradu trov, ktoré mu vznikli právnym zastúpením v priestupkovom konaní. Absentuje vysvetlenie, ako v rámci rozdelenia právomoci medzi správnym orgánom a prokuratúrou môže dôjsť k zrušeniu právoplatného rozhodnutia - uznesenia prokurátorky o postúpení veci príslušnému orgánu (Okresný úrad Martin, odbor všeobecnej vnútornej správy). Medzi predmetnými konaniami zákonodarca v zákone č. 372/1990 Zb. o

priestupkoch určil jasnú deliacu čiaru v § 67 ods. 2. Rozhodnutie prokurátorky postúpiť vec do priestupkového konania bolo iba podnetom pre správny orgán začať priestupkové konanie. Zároveň odvolací súd aplikoval neurčitý pojem „faktické zrušenie“, ktoré zákon č. 514/2003 Z. z. nepoužíva. Kým v prípade trestného konania a náhrady trov obhajoby súd svoje závery odôvodňoval právom žalobcu na obhajobu vyplývajúcim z čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, totožné sa už nevzťahuje k zastupovaniu v priestupkovom konaní (čl. 50 Ústavy SR upravuje výlučne práva obvineného v trestnom konaní a Ústava SR ani žiaden iný predpis žalobcovi negarantuje právo na obhajobu v priestupkovom konaní). Odvolací súd aj napriek zjavnej absencii nezákonného rozhodnutia začal prirovnávať absolútne nestotožniteľné práva, a to právo na obhajobu podľa čl. 50 Ústavy SR, ktorého subjektom môže byť iba obvinený v trestnom konaní, s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Žalovaná má za to, že odvolací súd sa nevysporiadal ani so základnou námietkou, že ak sa žalobca v priestupkovom konaní dal zastúpiť právnym zástupcom, tieto náklady nielenže s uznesením o vznesení obvinenia/väzbou nesúvisia, teda ich priznanie je v rozpore s § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ale nemôžu byť považované ani za účelne vynaložené v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie čítaním ním zvolených listín pripojeného trestného spisu. Odvolací súd nereagoval na podstatnú námietku, že žalobcov návrh súvisel s preukázaním skutkového stavu trestného konania, a teda s existenciou právnych titulov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola nositeľkou dôkaznej povinnosti vo vzťahu k zavineniu trestného stíhania/väzby, tak logicky nemohla namietkať vykonanie takejto dôkazu v súvislosti so skutkovým stavom trestného konania. Odvolací súd skonštatoval správnosť výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti náhrady nemajetkovej ujmy aj napriek tomu, že žalovaná namietala, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosť, v ktorých mal spočívať prípadný zásah do jeho osobnosti, práv a základných slobôd, a vec zostala v rovine ničím nepodložených tvrdení všeobecného charakteru o zásahu do jeho súkromného, rodinného a spoločenského života v dôsledku trestného stíhania a vykonanej väzby. Odvolací súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil výlučne iba skutočnosťou, že táto neprekročila limit stanovený v § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.. Pričom odvolací súd opomenul komparovať priznanú náhradu nemajetkovej ujmy so zákonom č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. V súhrne námietok žalovaná konštatuje, že tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd, v rozpore s povinnosťou vysporiadať sa s konkrétne formulovanými odvolacími námietkami žalovanej (skutkovými aj právnymi) nielenže opomenuli uskutočniť komparáciu priznanej náhrady nemajetkovej ujmy so zákonom č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov a judikatúrou Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ale ani nemohli mať za preukázanú príčinnú súvislosť medzi jednotlivými právnymi titulmi a ich následkami, ani vznik nemajetkovej ujmy v súvislosti s vedeným trestným konaním v takej intenzite, ktorú by bolo potrebné saturovať poskytnutím náhrady. Žalovaná žiada dovolací súd, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, v ktorej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 2.400,36 eura spolu s 5% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 19. 05. 2020 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.140 eur, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o trovách konania, a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, zrušil a vec v časti zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa ohradzuje proti vyjadreniam žalovanej, voči všetkým tvrdeniam žalovanej v dovolaní a to najmä proti tvrdeniu, že si trestné stíhanie zaviniť sám. Po tom, čo musel ťažko a objektívne preukazovať svoju nevinu, bolo trestné stíhanie zastavené, vec bola postúpená na priestupok a aj ten sa mu nepodarilo vôbec preukázať, naopak, exmanželka bola právoplatne odsúdená za pokus ťažkej ujmy na zdraví. Žalovaná aj v dovolaní len spochybňuje zistený skutkový stav, na základe ktorého v podstate tiež štát prostredníctvom OČTK zastavil trestné stíhanie a poukazuje na neprimeranosť výšky odškodnenia. Žalobca žiada dovolanie žalovanej odmietnuť podľa ustanovenia § 447, nakoľko nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a navrhuje, aby mu dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným

subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka namieta pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení rozsudku, ktorý je nedostatočne odôvodnený, teda zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre

rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Podľa názoru dovolacieho súdu faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však opätovne nedošlo. Naďalej teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné zákonné kritéria na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

15. Odvolací súd sa riadne nevenoval časti pomerne rozsiahlych a zásadných odvolacích námietok, pričom aj samotná argumentácia a interpretácia odvolacieho súdu nie je v tomto smere dostatočne vyčerpávajúca. Dovolateľka poukazovala na skutočnosti, že žalobca si začatie trestného stíhania zavinil sám, čím je vylúčený vznik jeho prípadného práva na náhradu škody; nevysporiadania sa s konkretizovanými skutočnosťami dotýkajúcimi sa osoby žalobcu, ktoré predstavovali zavinenie si väzby; nezrejmienia námietok absencie vysvetlenia príčinnej súvislosti vo vzťahu k majetkovej škode, ktoré úkony boli podmienené vydaným rozhodnutím o väzbe, a ktoré naopak uznesením o vznesení obvinenia a z akého dôvodu boli považované za účelné; neprípustnej analógie vo vzťahu k rozhodnutiu prokurátorky o postúpení vecí do priestupkového konania ako nezákonného rozhodnutia, ktorej výsledkom bolo priznanie náhrady trov priestupkového konania v súvislosti s uvedeným „právnym titulom“; nevysporiadania sa s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy a porušenia zásady primeranosti a spravodlivosti odškodnenia; a nevysporiadania sa s námietkou nesprávneho právneho posúdenia nároku na náhradu trov konania súdom prvej inštancie.

16. Odvolací súd sa teda riadne nezaoberal tým, že žalovaná vzniesla v konaní relevantnú námietku o konkrétnych skutočnostiach, ako je nadmerná konzumácia alkoholu a použitie fyzického násillia proti inej osobe, že žalobca si začatie trestného stíhania zavinil sám, čím je vylúčený vznik jeho prípadného práva na náhradu škody od štátu. Odvolací súd sa však riadnym spôsobom nevysporiadal so žalovanou konkretizovanými skutočnosťami dotýkajúcimi sa osoby žalobcu, ktoré predstavovali jeho zavinenie. Dovolateľka teda dôvodne namieta, že odvolací súd tak k námietke o absencii riadneho odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu zavinenia vznesenia obvinenia žalobcom, ako ani k samotnej námietke o vylúčení práva žalobcu na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a trestným stíhaním z dôvodu zavinenia trestného stíhania žalobcom, nezaujal žiadne relevantné stanovisko.

16.1. Dovolateľka dôvodne namieta aj to, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami ohľadom zavinením väzby žalobcom. Žalovaná poukazovala na špecifikované okolnosti viažuce sa k osobe žalobcu, jeho správaniu a konaniu pred vzatím do väzby, pričom podľa žalovanej dané dostatočným spôsobom odôvodňovali záver, že žalobca svojim predošlým spôsobom života ako aj správaním (konaním) predchádzajúcim rozhodovaniu o väzbe založil dôvodnú obavu, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), čím došlo k naplneniu negatívnej podmienky uvedenej v § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zavinení väzby žalobcom. Odvolací súd sa ale s danou námietkou zavinenia väzby žiadnym spôsobom nezaoberal, a to napriek tomu, že uvedené malo pre rozhodnutie vo veci zásadný význam.

17. Dovolateľka správne poukázala aj na to, že odvolací súd nevysvetlil pri majetkovej škode, čo / ktorý zásah bol príčinou vzniku majetkovej škody na strane žalobcu, a v akom rozsahu. Odvolací súd vôbec nereagoval na námietku žalovanej, že súd prvej inštancie na vec neaplikoval § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.

17.1. Čo sa týka práva na náhradu trov, ktoré vznikli právnym zastúpením v priestupkovom konaní, dovolateľka riadne namietala, že rozhodnutie prokurátorky postúpiť vec do priestupkového konania bolo iba podnetom pre správny orgán začať priestupkové konanie. Odvolací súd začal stotožňovať práva, a to právo na obhajobu podľa čl. 50 Ústavy SR, ktorého subjektom môže byť iba obvinený v trestnom konaní, s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Dovolaťka preto dôvodne namietala, že odvolací súd nedostatočne vysvetlil svoje rozhodnutie aj v časti, kde kým v prípade trestného konania a náhrady trov obhajoby svoje závery odôvodňoval právom žalobcu na obhajobu vyplývajúcim z čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, totožné vzťahoval k zastupovaniu v priestupkovom konaní. Odvolací súd teda náležite nevysvetlil, že ak sa žalobca v priestupkovom konaní dal zastúpiť právnym zástupcom, prečo tieto náklady súvisia s uznesením o vznesení obvinenia/väzbou, teda prečo ich priznanie nie je v rozpore s § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a či môžu byť považované za účelne vynaložené v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z..

18. Odvolací súd pri nemajetkovej ujme taktiež relevantným spôsobom nereagoval na námietku žalovanej týkajúcej sa toho, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosti, v ktorých mal spočívať prípadný zásah do jeho osobnosti, práv a základných slobôd, a vec zostala v rovine nepodložených tvrdení všeobecného charakteru o zásahu do jeho súkromného, rodinného a spoločenského života v dôsledku trestného stíhania a vykonanej väzby.

18.1. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd dané odôvodnil výlučne iba skutočnosťou, že táto neprekročila limit stanovený v § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.. Lenže na námietku žalovanej o porovnaní priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy so zákonom č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, nijakým spôsobom nereagoval a ani sa ňou nezaoberal.

19. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

19.1. Odôvodnenie odvolacieho súdu nedáva odpoveď na relevantné námietky žalovanej, a to vo vzťahu k námietkam, či začatie trestného stíhania si zavinil žalobca sám, nevysporiadania sa so skutočnosťami dotýkajúcimi sa osoby žalobcu pri zavinení si väzby, absencie vysvetlenia príčinnej súvislosti vo vzťahu k majetkovej škode, stotožňovaním vo vzťahu k rozhodnutiu prokurátorky o postúpení veci do priestupkového konania ako nezákonného rozhodnutia, nevysporiadania sa s námietkami žalovanej o riadnom určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, a následne sa vysporiadať s náhradou trov v rozsahu z prisúdenej sumy. Iba také súdne rozhodnutie možno považovať za súladné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak tieto vlastnosti rozsudok nemá a neposkytuje odpoveď na vyššie uvedené otázky, je konanie odvolacieho súdu zaťažené vadou zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže svojim nesprávnym postupom znemožnil súd strane realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom nezaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľky, ktorá si vyžadovala špecifické odpovede, a ktorá mohla mať eventúálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

21. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

22. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

23. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

24. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 9Co/115/2021 v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a v časti výroku o trovách konania, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.